

EDINOST

Ishaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večer pa ob 7. uri večer. — Obejmo izdanje stane: za en mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. — 90, za pol leta . f. — 1.80, za leto . f. — 3.60. Na naročbe brez priložne naročilne se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerjo izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

„V edinosti je moč!“

Oglasi se račune po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navedenih vrstic. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelj ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Častitim članom nasnanjamo, da sta visoko c. k. namestništvo in visokočastiti škof. ordinarijat potrdila premenjena pravila, sv. Stolice v Rimu pa je obdala bratovščino s sv. odpustki, kakor so v pravih označeni. „Primorski list“ objavi danes nastopni posiv:

Katoliški Slovenci tržaški! Ravno kar proslavljamo s vesoljno kat. Cerkvijo praznik slovenskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda! Vsakemu Slovencu je znano, koliko sta storila in trpela za naša apostola, da sta odvila in utrdila sv. kat. vero med Slovani. Žal, da niso vsi Slovani ostali zvesti sinovi tiste Cerkve, v katero sta jih pripeljala sv. blagovestnika, veliko jih je sabredlo v pogubi zaskol, v katerem žive še današnji dan. Znano je tudi, koliko so se trudili razni poglavarji rimo-katoliške Cerkve, da bi privabili raskolne Slovence nazaj v naročje edine prave Kristusove Cerkve. Kdo ne ve, koliko je že storil sedanjí naš av. Oče papež Leon XIII. in še vedno dela, da bi ugledil pot, po kateri hoče sediniti slovenske narode, živeče v raskolu, s kat. Cerkvijo. Saj je zato povzdignil praznik sv. Cirila in Metoda ter katoličanom vsega sveta naložil, da častijo ta svetnika, da bi po njuni priporočni čim prej dosegel svoj blagi namen: združenje vseh Slovanov v kat. Cerkvi.

Kateri katoliški Slovenec ne bode z veseljem podpiral in po svojih močeh pospeševal tega vavičenega namena! Kdo ne bode rad delal za to, da se spodobno častita slovenska blagovestnika sv. Ciril in Metod, katerima se moramo posebno zahvaliti za neocenljivi dar sv. Kristusove vere, zahvaliti tudi, da sta položila Slovanom prvi temelj omike! Kdo ne bo rad molil s sv. Očetom Leonom XIII., da se sedinijo vsi narodi slovenski v eno veliko družino, v rimo-katoliško Cerkvi!

Ta blagi vavičeni namen doseči pomaga naj tudi naša „Bratovščina sv. Cirila in Metoda“. Zato uljudno vabimo tržaške katoliške Slovence, da v obilnem številu pristopijo kot udje tej bratovščini. Vsek, ki je ud, potrudi se, da dobi vsaj še enega uda! Namen je vavičen, svet, dolžnosti so male, lahke; sad gotovo ne izostane, ako delamo z združenimi močmi; in plačilo za trud bo vsaj radostna zavest, da smo po svojih skromnih močeh pomagali širiti kraljestvo Kristusovo med svojimi brati, gotovo pa ne izostane zasluženo plačilo v večnosti po besedah: „Če kdo meni služi, počasti ga moj Oče, ki je v nebesih.“ Kdor pa s dobrimi deli pripomore, da širi in utrjuje kraljestvo Kristusovo na zemlji, ta Njemu služi, in od Njega vprejme plačilo!

(Premenjena pravila priobčimo v sobotnem večernem izdanju. Op. ur.)

PODLISTEK.

80

Kmetški upor.

Spodovinska povest izstajatelja veka. — Special August Šenoa. Preložil L. P. Planinski. —

— Seveda se je, gospodar, ali Lolić ga je krenil po glavi in sedaj se več ne upira, nasmeje se žena. Nu ti, gospodar, samo Lolić daješ, meni nič. Mar jaz ne veljam nič? Ha, ha! Menda veš, da sem več vredna od gospe Jelene. Daj, daj cekinov, moli Kaste-lanica drobno roko in pogleda sladko Tahija; glej, jutri pojdem v Zagreb, da si kupim avilovih trakov za Velikonoč, pa nimam niti vinarja. Lolić je skop, tišči vse pod ključem, pa se samo zadržuje časi: kaj ti dá stari Tah, saj itak ne daje zastoj.

— Dal bo Tah, dušica, reče stari in položi na malo roko pet cekinov, na vzemi, pa me poljubi!

— Ej, vsklikne žena, cmokniva starca

Naše poljedelske razmere.

Govor posl. dra. Laginje v seji poslanske zbornice dne 17. maja 1894. pri raspravi o proračunu ministerstva za poljedelstvo.

(Dalje.)

Zaježevanja hudournikov po brežinah, obdajajočih Motovunsko dolino, koje je do vrtil snani strokovnjak Putick, hvalijo se sploh, a doseči bi se dalo veliko več in v veliko krajšem času v neizmerno korist za deželo, in v prvi vrsti za sosednje prebivalstvo, ako bi se visoka vlada hotela odločiti do radikalnega koraka.

Motovunski gozd nima dandanes nikake važnosti več z državnega stališča. Nekdaj je bil pač najbližja, najcenejša in najprikladnejša zaloga lesu za ladijetalnice v Benetkah; toda pri današnjih prometnih občilih, pri razmerno ne posebno razsežni zalogi, nima ta gozd nikake važnosti v tem pogledu za našo vojno mornarico; ako naša vojna mornarica tu pa tam kaj naroči iz državnega gozda Motovunskega, stori to bolj iz navade, nego pa iz prave potrebe.

Pomisliti treba lo, da je v deželi kakoršna je Istra, katera ima tako malo masno zemlje, naravnost nesmiselno, ako bi hoteli vzdrževati gozd na najmasnejših in za vse stroke gospodarstva posebno ugodnih tleh. Istra sahteva na polju narodnega gospodarstva v prvi vrsti, da se državni gozd Motovunski razdeli med sosednje stanovnike, preživljajoče se velikim trudom, da se polagoma istrebi ta gozd in da se izkoristijo na ta način pridobljena tla za njive in pašo.

Gospoda moja! Ljudstvo ne sahteva, da bi je dobilo brezplačno; pripravljeno je plačati ceno, plačevalo bi ta tla nekoliko časa tudi s največjimi žrtvami, ker sluti instinktivno, kolike koristi bi dobivalo od tega.

Jaz ne sahtevam ničesar, kar bi bilo nemogoče ali nepremišljeno. Nepremišljeno bi bilo, ako bi hoteli v deželi, kakoršna je Istra, iz državnih ozirov, ki pa so v tem slučaju le namišljeni, vzdrževati gozd v dolini za vsako ceno, in trošiti za zaježevanja hudournikov na račun vkupnosti, katere stroške bi lahko pokrili na drugi način, ravno iz odškodnine za gozd, kojega bi bilo opustiti.

Jedno pa bi moral sahtevati, in to je, da se v slučaju, ako se opusti gozd, dotične odškodnine zaračunajo, kakor je prav. Kajti, gospoda moja, pravica sahteva še, da se odkupnine določijo kolikor mogoče nizko iz dvojnih varikov; v prvi zato, ker se je dogodila krivica pri odkupu servitut (služnosti) v državnem gozdu Motovunskem, ker so se posamičniki odpravili s 180 do 200 kvadratnih sežnjev zemlje, in si niso vedeli o pravem času pomagati pri svoji dobrodušnosti in, žal, tudi nevednosti; v drugo zato, ker je Motovunski gozd po mojem trdnem prepričanju pasiven, ali pa donalja veliko manj,

v usta, ali bom imala na Velikonoč lep nakit, in vaemu avetu porečem, da je od tebe, gospodar! Ali glej, glej! Kakovo strašilo je to na konji? zakrohoče se glasno Lolićevka in pokaže s prstom skozi odprto okno. Pop jezdi konja. Lep konjiček je, škoda da ga ima stari plešec iz Pušče.

— Pri moji veri, škoda, pravi Tah, stoji! Bo vsaj malo smeha. Na tega vrazjega popa imam še tako zob, ker me vedno toži. Pojdi s menoj!

Na lepem konjiči je jezdil suh stari in črni opravi. Bil je to župnik Anton Knežić iz Pušče, kateri je bil ravno v Zagreb po po sveto olje namenjen. Starec je brezskrbno obračal glavo, gledaje v ta lep svet, a dolge noge so mu vdale malo ne do tal. Kakor bi trenil, stoji pred njim debelih Lolić, a malo bolj v stran stojita gospod Tah in kaste-lanova žena.

(Dalje prih.)

kakor je razvidno iz proračuna. Tam je zaračunan čisti prihod na leto za hektar 2 gld. 30 nč., toraj za oral s 1 gld. 30 nč., toda pozabiti ne smemo, da se to preračunjenje nanaša na vse državne gozdove v Primorski, kjer je vendar odločilen veliki Trnovski gozd na Goriškem.

Vendar hočem smatrati tudi omenjeni čisti prihod kot resničen. No, in če ga kapitaliziramo tudi s šestimi odstotki, odpadlo bi na oral 22 gld., in uverjen sem, da bi prebivalstvo brez vsega rado plačevalo ta znesek.

Gospoda moja! Neizmerno so koristni, koje bi donesla po meni nasvetovano opuščenje in razdelitev drž. gozda Motovunskega.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Cesar v Tridentu. Brzjav nam je poročal iz Tridenta o sijajnem vprejemu, ki ga je priredilo prebivalstvo našemu cesarju. Zelo zanimivo je, kar piše o tem dunajski „N. Fr. Presse“ — v tem pogledu gotovo nesumen vir — v svoji številki z dne 3. t. m. Najprvo obžaluje omenjeni list, da se niso pripustile k avdienci nekateri deputacije, koje so hotele izraziti razne želje ob gospodarskih vprašanjih. In potem piše: „Pri takih okolnostih se ni smeti čuditi, da je bilo že o dohodu in vprejemu cesarja videti prikazni, pred katerimi ne smemo zatiskati svojih oči. Pozdravi cesarju se strani prebivalstva z dežele in delavcev so bili res neizrečeno priredni, dá, navdušeni — ti pozdravi so nadkrili vsa pričakovanja in so gotovo posebno razveselili cesarja. Ali tega ne moremo utajiti, da ni bilo na trgu pred cesarskim stanom pravega meščanstva, srednjega stanu, članov industrije, trgovine in obrti. O tem se ni mogel varati nijeden opazovalec. Kajti le tako si moremo tolmačiti, da gledaše ni bilo povsem polno, da je bilo mnogo lož in sedežev prasnih in da je bilo videti v dvorani le uradnike, vojske, dvorne dostojanstvenike — torej veliko oficijelnih oseb, a le malo meščanekih slavnostnih gostov.“

In to ne pišemo mi, to je napisala ista „N. Fr. Presse“, ki je od nekdanj poznana kot tesna zaveznica naših Italijanov in navdušena zagovornica italijanskega nadvladja nad slovenskim življenjem v Avstriji. Ta dejstva pač zadostno označujejo lojalnost poznanih italijanskih krogov.

Potovanje cesarjevo. Cesar je došel predvečerašnjem v Madonna di Campiglio. Vprejem je bil priredn. Cesar in cesarica sta se pozdravila priredno. Vsa vožnja cesarjeva od Tridenta do tu sem podobna je bila triumfalnemu sprevodu. Povsod so pozdravljali cesarja zvonjenem in pokanjem topičev.

Dogodki na Francoskem. Po raznih mestih Francoske so zaprli mnogo anarhistov, kateri so glasno odobrvali Carnotov umor. — V našem listu že omenjeno pomiloščenje onih dveh častnikov, katera so nemške oblasti obdile radi ogleduštva, napravilo je najbolji utis na Francoskem. O tem činu nemškega cesarja piše „Journal de Debate“: Med vsami dokazi simpatije občuti Francoska to pomiloščenje najgloblje. — Poslanica, koje je prečital predsednik v poslanski zbornici, pravi: „V svesti si sama sebe, zaupajoč na svojo vojsko in svojo mornarico more Francoska, ki je dobila ravnokar soglasne dokaze simpatije od vlade in narodov, vzvišeno glavo zatrti svojo miroljubje. Vredna sama sebe ostane ona veliko središče intelektualnega prosvitljenja, tolerance in napredka.“ — Predvečernjem so zaprli v Parizu dva anarhista, katerih jeden je imel pri sebi bodalo, drugi pa revolver.

Proti anarhistom. Zakonski načrt, kojega je izdelala italijanska vlada proti anar-

histički propagandi, obstoji iz treh paragrafov. Proti hujkanju do javnega nasilstva potem častnikarstva določene so podvojene kazni mimo dosedanjih. Poročilo k temu načrtu pravi, da pri vsem spoštovanju do tiskovne svobode mora vlada čuvati, da ne bodo častnikarstvo služilo v proslavljanje zločinov in da se ne bodo odtegovali kaznim taki ljudje, ki sleharni dan kršijo zakone po časopisu. Kdor se poslužuje častnikarstva v ta namen, da ščeva na zločinstva, ta ne stori tiskovnega pregreška, ampak navadno zločinstvo.

Iz Bolgarske. Mnogo najuglednejših advokatov se je ponudilo, da hočejo ljudem brezplačno sestavljati tožbe proti prejšnji vladi in njenim organom radi zlorabe uradne oblasti, trpinčenja in drugih nepostavnosti. Na ta način hočejo nabrati material za predlog, kateri naj bi se stavil v novo izvoljenem sobranji, da se namreč prejšnja vlada, ali vsaj Stambulov kot bivši minister za notranje stvari postavi pod obtožbo.

Zopet napad z bodalom. Iz Madrida javljajo, da je neki delavec z bodalom napal prvega voditelja delavcev-romarjev v Rim, Markija Cubas, med tem ko je poslednji nadzoroval dela v katedrali. Nekega drugega delalca, ki je preprečil grozno nakano, ranil je napadalec težko. Cubas je ostal nepoškodovan. Zločinca so zaprli.

Vojska v — Aziji? Med Kino in Japanom je navstal resen spor, kateri utegne dovesti do vojske. Vsa ta zadeva ima svoj izvor v tem, da si obe imenovani državi prisvajati pravico do nadvladja nad kraljestvom Korea (Korea je poluotok med Rumunim in Japonskim morjem v vzhodni Aziji. Ima 9 milijonov prebivalstva. Op. ured.) Nasprotstvo se je tako poostriilo v poslednji čas, da je vojska skoro neizogibna. Vojne ladije iz Amerike, Anglije, Ruske in Nemčije so že priplule v koreansko pristanišče, da štiti ino-semce. Japan se že z vso silo pripravlja na vojsko in Kina odpošlje v Koreo te dni 20 batalijonov vojakov.

Izpred porotnega sodišča.

Z večerajnjem razpravo završilo se je sedanje porotniško zasedanje. Na zatožni klopi je sedel mesarski pomočnik Simon Kus iz občine Doberla vas na Koroškem, zatožen hudodelstva sleparije in tatvine in prestopka krive prijave, potepuštva in odtezanja policijskemu nadzorstvu. Osleparil je župnika Andreja Martinčiča iz Lokve za 958 gold., gostilničarju Andreju Ravnikarju iz Ljubljane pa je ukradel iz zaprte omare svoto 80 gld. Prosjačil in potepal se je po Štirskem, Solnograškem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem, dasi ga je okrajno glavarstvo v Velikovecu postavilo pod policijsko nadzorstvo. Po tolikem potovanju prijel ga je v Trstu polic. oficijal Titz.

Obtoženec se izjavlja nekrivim prvoimeno-vanih hudodelstev, pač pa priznava, da je zagrešil označene prestopke.

Priča župnik Martinčič pripoveduje, kako mu je obtoženec pod različnimi pretevezami polagoma izvalil svoto 958 gld. Svojo izpoved je zaključil blagi svečenik z zatrdilom: „Ali jaz sem mu odpustil vse in od arca.“

Priča Matej Ravnikar iz Ljubljane pripoveduje, da je obtoženec dne 29. januarja t. l. prenočil pri njem. Takoj, ko je Kus odšel, zapazil je priča, da je iz zaprte omare zmanjkala svota 80 gld. Nikdo drugi ni na sumu, da bi bil ukradel ta denar.

Državni pravdnik je zastopal obtožbo s vso odločnostjo, zagovornik dr. Padovan pa je pobijal obtožbo, češ, da v prvem slučaju ni onih znakov sleparije, kakoršnih sahteva zakon, v drugem slučaju pa da ni nikakih dokazov, da je ravno obtoženec izvršil tatvino. Sodišče je predložilo porotnikom petero vpra-

hanj: 1. glede sloparije, 2. glede tatvine, ostale tri glede označenih prestopkov.

Na prvo vprašanje so odgovorili porotniki z 12 „da“, toda le za svoto 858 gl., ker pri zadnjih 100 gl., katere je dobil Kus od župnika, se prvi ni posluševal zvijače. Na drugo vprašanje radi tatvine so odgovorili porotniki z 12 „ne“; na ostala tri vprašanja z 12 „da“.

Na podlagi tega verdikta obsodilo je sodišče zatoženega Kusa na 6 let težke ječe ter je izreklo, da se sme isti staviti pod policijsko nadzorstvo in oddati v kako pri- silno delavnico, kadar pride iz zapora.

Različne vesti.

Spomenik dru. Franu Račkemu. V Za- grebu se je osonal odbor za nabiranje do- neskov prerano umrlemu velikemu učenjaku in rodoljubu hrvatskemu, dru. Franu Rač- kemu. Dotični proglas naglašja, kako je Rački, neumorno delujoč, spravil Zagreb v dotiko z vsem slovenskim svetom in vao učeno Evropo. Pokojnik je bil usor neomah- ljivega značaja, usor rodoljubja, usor marljivi- vosti in delavnosti, usor izvrševanja svojih dolžnosti. Mirno je izdihnil svojo dušo, uver- jen: Bil som dober borilec, dovršil som živ- ljen, a ohranil si vero —

Doneske je pošiljati odborovemu blagaj- niku g. Tomislavu Padaviću, umi- rovljenemu županjskemu tajniku v Zagrebu, Nikolićeva ulica.

Dosedaj je že nabranih 1695 gl. 91 nč.

Sožalje o smrti Carnotovi so izjavili na slovesen način tudi reški Hrvatje. V ta na- men se je dne 30. t. m. predstavila posebna deputacija, pod vodstvom dra. Erazma Barčiča, tamošnjemu francoskemu konzulu. Na nagovor gospoda dra. Barčiča odgovoril je konzul, zagotavljač, da narod francoski ne pozabi teh dokazov sočutstva naroda hr- vatskega, o katerih hoče sporočiti predsedniku republike in francoski vladi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so dne 20. m. m. na večer pri sv. Ivanu 3 gl. 30 nč., slavec predvečer imendanu Ve- koslava Ivana Nepomuka Grobenca detto Borovčakova.

Konec šolskega leta na slovenski šoli pri sv. Jakobu. Letos se zaradi bolezni eklene šolsko leto dne 7. julija, se svoto mašo ob 8. uri. Dne 5. julija boče sv. maša ob 8. uri zjutraj, potem dobe otroci malinovec in kruha. V petek dne 6. julija priredi se me- sto običajnega izpita primerna šolska veso- lica ob 6. uri zvečer. Spored: 1. Nagovor, M. Kamušič. 2. Petje, III. razred. 3. „Go- spodinja Resika“, dekl. Žerjal Marija. 4. Petje, IV. razred. 5. „Kam in kje?“ Trobec An- ton. 6. Petje, V. razred. 7. „Hrast in lipa“, dekl. Batagelj Anton. 8. Petje, IV. razred. 9. „Spoznavanje Boga“, Remic Vekoslav. 10. Petje, V. razr. 11. Igra: Cink Jos. Gorjup, Vovk, deklice; Dobrila, Durnik, 12. Cesarska. Voditeljstvo.

Viharen občni zbor. Predvečerjem po- poludne je imela „Gostilničarska združba“ Tržaška svoj letni občni zbor v prostorih Bergerjeve gostilne pod gradom. Zborovanja se je udeležilo tudi prilično lepo število sloven- skih gostilničarjev in tudi zastopnika konsum- nih društev v Rojanu in na Greti. Naglašamo posebno, da sta bila poslednja po- vabiljena s posebnim vabilom. Pri drugi točki dnevnega reda — poročilo na- čelnštva o minoletem letu 1893 — oglašja se zadružnik g. Leipziger naglašajoč, da pogreša glasom zadružnih pravil dve točki na dnev- nem redu: proračun in določitev letnega do- nosa za leto 1894.

Tej opravičeni opazki pridružil se je tudi predsednik „Gospodarskega društva na Greti“ proseč eden izvod pravil. Obrtno- politični komisar Artico — odposlan od ma- gistrata — prestrže govorniku besedo, da isti nima tu pravice ni govoriti ni glasovati. Omenjeni govornik je replical na to z vpra- šanjem, čemu so ga torej povabili?! — in to tem bolj, ker se je bil d'al predstaviti pred zborovanjem zadružnemu tajniku, ka- teri poslednji ga je bil celó prijazno vpra- sel. Na to se je začel glas izmed italijan- skih zadružnikov: Qua ghe xe calligheri, no osti!

Ta žaljivi vaklik je voljal očividno slo- venskim zadružnikom, kateri pa niso reago- vali na ta vaklik. Predsednik g. Roesbacher je opazil na to, da ni mogoče določiti do-

noskov za 1894, ker je mnogo zadružnikov še na dolgu za 1893, kateri se protivijo plačanju. Jeden slovenskih zadružnikov je odgovoril na to opazko predsednikovo, da ni res, da bi se zadružniki branili plačati, am- pak odbor da noče vprejemati denarja. Na obče začudenje izjavlja društveni tajnik, da niso mogli vprejeti denarja od društev na Greti in v Rojanu, ker so isti zahtevali slo- venske pobotnice in slovenska pravila. Za- družnik Leipziger je zahteval, da se zaostali doneski iztirjajo z vso strogostjo. Predsednik je ugovarjal slovenskim govornikom, da je tu večina laika, da je Trst italijansko mesto, in da je zadruge uradni jezik italijanski. Zadružnik Katalan opazja, da če se izdajajo nemške pobotnice in nemška pravila za dva ali tri Nemce, petem bi se morala tudi za nas izdajati slovenska pravila in pobotnice, ko nas je toliko. Isti italijanski zadružnik, ki je še popred razširil slovenske zadružnike, zavpije: Fora i scavi! — ne da bi ga bila posvarila za to predsednik, niti zastop- nik obrtne oblasti. Proti temu novemu in skrajno-predrznemu žaljenju ugovarjali so ti- vahno slovenski zadružniki, na ker je zastopnik obrtne oblasti razpustil zborovanje, videč, da je ogenj v strehi. Na to so zadružniki, skrajno razburjeni, jeli zapuščati dvorano. Prihodai v vrt zagrabitja isti še dvakrat omenjeni izsi- valec in še jeden drugi italijanski zadružnik po stolicah, mahaje žnjimi proti slovenskim zadružnikom, vpijoč: Vegni qua mo- cardini se gave coragio! Na kar je nastal kakor bi trenil pretop med zadružniki jedne in druge narodnosti, pri katerem so bili menda nekateri ranjeni.

Tak je bil konec tega zborovanja. Sodbo pa, kdo je izsival in žalil ter začel pret-p, ter kdo se je branil, prepuščamo mirno vestjo razsodnemu občinstvu. Tem bolj nas je iz- onenadilo neko poslano načelnštva zadruge v tukajšnjih italijanskih listih, v katerom se boče vsa krivda in izsivanje svrniti na za- stopnika gospodarskih društev v Rojanu in na Greti, katera niti niso dopustili do besede in ki se nista na nikak način udeležila pretopa, tem ma- nje istega izvala, kar gotovo dokaze sodna preiskava. Isjave italijanskih listov o tem dogodku nas pa spominjajo na znano basen, kako je jagnje kalilo vodo volku.

Statistika tržaška. Od nedelje dne 24. do vštete sobote dne 30. junija je umrlo v Trstu 86 oseb, 46 moških in 40 žensk. V razmerju se številom prebivalstva pride na tisoč prebivalcev 33.20 mrtičev. Od teh jih je umrlo 10 na jetiki in 4 na boleznih sop- nih organov.

Iz okolice Klanške nam pišejo: Pred kakim mesecem dnij zaznamovalo je italijansko pla- ninsko društvo cesto (pot) na Slavnik, pre- kretivši to goro v „Monte taiano“. Ne vemo, od kod ima to društvo pravico dajati našim goram italijanska imena, ker po vseh semlje- vidih je pisano Slavnik, ne pa Monte taiano. In ker misli omenjeno društvo sednati svojo hišico na Slavniku, mislim, da bi morala al. županija, predno podeli dovoljenje za zidanje, skrbeti za to, da Slavnik ostane vedno Slav- nik, in da boča na prvem mestu slovensk napis. Slavnik bodi prvi in potem še-le, ako že hočejo imeti tudi italijanski napis, naj pride tudi v božjem imenu „Monte Slavnik“, ne pa, kakor so ga oni kretili, „Monte ta- iano“. — Te dni smo dobili tudi orožniško postajo. Žal, da so pri napisu postaje popol- noma prezrli slovenski jezik, kakor da žive tu sami Italijani in Nemci. Čemu se vendar trudita toliko naša državna posla- !

Na pašo na Koroško planino poslali so letos naši ljubi italijanski sosejce 5860 glav živine. Prihod te živinake družbe izvršil se je brez nikakega zadržka.

Nesreča na pokopališču. Iz Kviškega pri Gorici poročajo: Dne 27. m. m. podali so se iz Solkana tu sem došli Josip Koriš, njegova sestra Marija, njega 4/5letna hčerka Leopoldina in dekla na tukajšnje pokopališče. Med tem ko sta Koriš in njega dekla mo- lila na grobu nekega sorodnika, oddaljilo se je dekletce do bližnjega groba. Kar nenkrat se je prevrnil kameniti križ in pokodoval otroka tako, da je umrl jedno uro potem.

Zopet bomba. V neki papirnici v Valen- ciji na Španjaskem razpočila se je dne 1. t. m. dinamitna patrona, vsled česar je nastala velika škoda na materialu. Ponesrečil ni nikdo. Provozročitelja eksplozije so zaprli. To je neki delavec imenom Beller, ki je po- znan kot anarhist.

Silke iz Ogrske. Slovenske „Narodne Noviny“ o socijalističnih nemirih po doljnem Ogrskem. V Vasarheliju se n. pr. sleharni dan zbirajo brezposelni delavci. Toda ne zbi- rajo se samo na glavnem trgu, ampak tudi na dvorišču mestne hiše. Na tisoče je teh manifestantov, tako, da jih policija komaj odpravlja s dvorišča. Mimo tega žuga slaba letina v Hudmesovasarheliju, kjer ostane celo za časa žetve kakih 2000 delavcev brez — kruha. V Sabadki so po rudečih plakatih sklicali shod industrijskih delavcev in dni- narjev. Redarstvo je sicer prepovedalo to zborovanje, ali predno je prešlo teden dnij že so se sopes prikazali rudeči plakati s po- zivom do delavca, da se združijo v skupno obrambo. „Delavec, pomagaj si sam in Bog ti pomore!“ Glavni agitator Adam Lajeski je odkrito izjavil pri policiji, da boče z vsemi močmi delal na to, da se razširi socijalno gibanje.

Da, socijalna beda, siromaštvo delav- skega stanu — kaj briga to mogočnejše v Budimpešti. Ti le imajo druge stvari po glavi: kako bi dušili javno moralo in krščen- ska načela in kako bi po najkrajši poti pod- jarmili katoliško in pravoslavno Cerkev ži- dovskim sinagogam. Ali gledajo naj, da jih socijalno gibanje ne prepluje nenadoma preko glave.

Samomor. 30letna kuharica Marija Marchi bivajoča v ulici S. Maurizio št. 2, hotela se je zastrupiti predvečerjem popoldne. Pri- hiteli zdravnik dr. Strasser podelil jej je prvo zdravniško pomoč ter jo odpravil potem v bolnišnico. Nje stanje je bilo nevarno. Iz najdenih pisem je razvidno, da je nesrečna ljubezen varok nesrečnemu činu. Valic pri- zadevanju zdravnikov umrla je ob 10% uri zvečer.

Na smrt na vešalah je obsodilo porotno sodišče v Gradcu 27letnega Frana Fuggerja in 23letnega Josipa Fuggerja, ker sta oba v noči dne 24. aprila zavrtno umorila svo- jega lastnega očeta.

Tatvine na zemljišču Rally. Ker se na tem zemljišču silno množe tatvine, vspodbu- dila je ta okolnost policijskega oficijala Titza, da si nekoliko ogleda ono okolico. Vapeh je bil tak, da je odvel na policijo štiri osebe. Po dovršenem zaslišanju izpustili so tri izmed njih na prosto, četrtega, nekega Frana Žni- deršiča iz Studenega pri Postojni, pa so ob- držali v zaporu.

Najnovejše vesti.

Madonna di Campiglio 4. Včeraj je pri- redil hoteller Oesterreicher v čast cesarje- vemu prihodu sijajen umetalen ogenj v parku. Na vrhah so goreli kresci. Cesar in cesarica opazovala sta divni prizor raz okna svojega stana.

Hamburg 4. Včeraj je nastal ogenj v zalozah krme 15. husarskega polka. Misli se, da je kdo zažgal.

Peterburg 3. Car in carica vprojele sta včeraj francoskega poslanika.

Carlgrad 4. Kralj Aleksander odpotuje jutri na jakti „Sultanie“ v Solun.

Pariz 4. Casimir-Perier je vprejel vče- raj diplomatski zbor. Papežev nuncij je imel nagovor, v katerem je izražal želje za raz- vitek Francoje, katere usoda je velikega po- mena za civilizacijo in človekoljubje. Casimir- Perier je naglašal v svojem odgovoru, da je republika s izvolitvijo nekdanjega ministra za vnanje stvari dokazala, koliko važnost po- laga na prijateljske odnošaje in vzdržanje miru.

Pariz 4. Stavbišču, na katerih delajo italijanski delavci, stražijo orožniki. Vendar je odpotovalo mnogo italijanskih delavcev.

Opozarjamo naše čitatelje, da se že dne 12. julija izkrajajo Dunajske srečke, med katerimi je 5 glavnih dobitkov po 10.000 kron.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7 05—7 06, za spomlad 7 37—7 40. Koruza za juli-avgust 4 80 do 4 91. Oves za jesen 5 99—6 —, Rž 5 37—5 38.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7 25—7 30, od 78 kil. f. 7 35—7 40, od 79 kil. f. 7 45—7 50, od 80 kil. f. 7 50—7 60, od 81 kil. for. 7 60—7 65.

Ječmen — — — ; prosa 3 80—4 20. Slabo popraševanje po pšenici, broz kupcev, jako malo. Prodalo se je 15.000 met. stoz. Rž 10 nč. cenoje, ostalo nespremenjeno. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor za julij f. 15.45 nova roba za september f. 14 52 1/2, malo, brez kupcev.

Havre. Kava Santos good average za juli 98 —, za november 89 —, mirno.

Hamburg. Santos good average za juli 78 75, september 76 —, december 70 —, mirno.

Dunajske srečke po 1 krono

5 glavnih dobitkov po

Srečke priporočata: Hieronim Morpurgo, Ign. Neuman.

Žrebanje že v sredo

Dunajska borza 4. julija 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98 05	98 05
„ „ „ v srebru	98 05	98 05
Avstrijska renta v zlata	121 65	121 75
„ „ „ v kronah	97 85	97 85
Kreditne akcije	350 40	350 50
London 10 lat.	125 80	125 35
Napoleoni	9 97	9 97 1/2
100 mark	61 42 1/2	61 45
100 italj. lir	44 95	44 90

Advokat

Dr. Danilo Majaron

otvoril je svojo pisarno

V LJUBLJANI

na Krizevniškem trgu št. 7 (nasproti cerkvi „Križanske“).

Uradne ure navadne.

K Zobec in C. izdelovatelj umetelnih občinstvu, da ga blagovoli ob vsaki priliki počastiti z naročili temveč, ker se naslanja na rek „Svoji k svojim“. Naročila vprejemajo se na cesti Rossotti hšt. 121 (Camp. Morpurgo) v Trstu. — Cenike v slovenskem jeziku pošilja franco in gratis

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12, (po domače pri „Ivračkovcu“) prodaja črna in bela vina prve vrste iz preakih in dobrih vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno krško po 40 in rizlink po 48 nč. liter. Izvratna kuhinja. — Držec se gesla: „Kojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

RODOLJUBII!

Podpisani n. znanjam, da sem odprl v soboto dne 9 junija svojo **krčmo** v ulici **Valdirivo št. 19.**, znano pod imenom „Croce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, krški toran in izvrstno pivo. Izvratna kuhinja, **cene poštene**. — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po mogočnosti podpirali, beležim udani **Fran Kravos.**

Gostilna

„CANTINA ISTRIANA“

Via Tivarna, blizu postaje južne železnice.

Prodaja najboljša istrska vina po 36 kr. in krški „Auberski“ toran po 44 kr. liter; pivo iz tovarne „Steinfeld“ po 36 kr. liter. Kuhinja prve vrste. — Kosila po 22 kr. — Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljudno podpisani za mno- gobrojni obisk. **Josip Moša.**

Gostilna „Štoka“ staroznana pod ime- „Belladonna“, poleg kavarnar „Fabris“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točilo se izvratna vin- istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na dobelo, tako meščanom, kakor na deželo. **Cl.**

Mlekarna Frana Gržine

iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 14 kr. liter ne- dosredno iz St. Petra, sveža (frišana) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza 8. Giovanni št. 1.

ima trgovino z mnogovrst- nim lesom, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. **Cl.**

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“

v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slo- vencev vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šoril, **kavarnar.**

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu,

„Pri dvanajstih murvah“, pri- poroča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo **samo do- mača izvratna vina.** 104—23

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO

vpisana združba z omejenim poročitvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre- skrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 8)

pristopno zadružnikom in nezadružnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu

(poprej Pertotova)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izvratna **domača vina, toran, pivo v steklenicah** itd. Točna postrežba z gor- kimi in mrazimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojanu (poprej Pertotova)

kjer se prodaja goveje in telečje meso, po naj- nižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu ob- činstvu in udom.

Novi člani

so že vedno sprejemajo ob **uradnih urah** vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5